

GRAFIKA

PORTRETY I SCENY HISTORYCZNE. UBIORY

- 287. Chodkiewicz Jan Karol (1560-1621), hetman wielki litewski, wojewoda wileński.**
Ryt. **W. Hondius.** 1648 r. 5000,-

Miedzioryt; 25,7 x 19,0 (przycięty do odcisku płyty)

Postać zwycięzcy spod Kircholmu ukazana w żupanie, z buławą hetmańską w prawej ręce, z lewą wspartą na karabeli. W tle przez okno widoczna bitwa u stóp wzgórza z zamkiem (podpisany „Chotimum” (Chocim) – miejsce śmierci hetmana, który dowodził obroną twierdzy przed Turkami w 1621 r.). Portret ujęty w owalną ramę, bogato dekorowaną panopliami, poniżej tablica z podpisem: „Joannes Carolus Chodkiewicz...” (przedstawiającym Chodkiewicza jako obrońcę przed Imperium Tureckim). Sygnowany na płycie – rytował Wilhelm Hondius (po 1597-1652), wybitny grafik pracujący dla polskiego dworu królewskiego, autor wielu portretów osobistości polskich. Słabo widoczny ślad zalania części lewej, poza tym stan dobry. Mocna odbitka. **Wielka rzadkość.**

Lit.: Czapski, s. 50, poz. 307

(Patrz tablica XXI)

- 288. Jan III Sobieski (1629-1696), król Polski.** Ryt. **P. Schenk.** Ok. 1695 r. 1400,-

Mezzotinta; 18,5 x 13,8 (20,0 x 15,0 w świetle p-p)

Popiersie króla w karacenie i ze wstęgą orderową, w delii spiętej zaponą. Portret ujęty w owal, powyżej napis: „Vir fortis rebus in arctis noscitur.”; poniżej: „Joannes III D. G. Rex Poloniae” oraz sześciowiersz podpisany „J. Norel”. Rycina sygnowana na płycie – rytował i wydał Petrus Schenk I (1660-1713), właściciel dużego warsztatu graficznego w Amsterdamie. Grafika powstała zapewne z okazji przybycia do Brukseli Teresy Kunegundy Sobieskiej, nowo poślubionej małżonki elektora bawarskiego, namiestnika Niderlandów. Powtarza ona kompozycję Schenka z ok. 1680 r. (sprzed Wiktorii Wiedeńskiej, o której wspomina sześciowiersz poniżej portretu), wzorowaną na grafice Izaaka Saala z 1679 r. (wg literatury portret ten mógł powstać z natury podczas pobytu króla w Gdańsku). Stan bardzo dobry. Oprawiona w ramę 35,0 x 29,0 cm. **Rzadkie.**

Lit.: H. Widacka, Jan III Sobieski w grafice XVII i XVIII wieku. Warszawa 1987, s 82, poz. 58, il. 47

- 289. Kazanowski Adam (ok. 1599-1649), kasztelan sandomierski, marszałek nadworny koronny.** Ryt. **W. Hondius.** 1646 r. 4000,-

Miedzioryt; 25,5 x 17,0 (przycięty do odcisku płyty)

Przedstawiony w półpostaci, z podgoloną głową, w żupanie i futrze, z karabelą, prawą ręką wsparty na lasce marszałkowskiej. W tle Wisła (z ożywionym ruchem barek) oraz panorama Pragi (z dominującym kościołem Matki Boskiej Loretańskiej), w oddali jurydyka Skaryszew (obecnie w granicach Pragi). Poniżej tekst: „Illustrissimo et Excellentissimo Domino Dno Adamo in Czasniki a Casanow...”. Sygnowany – autorem grafiki, powstałej według rysunku sporządzonego ad vivum, jest Wilhelm Hondius (po 1597-1652), ceniony grafik holenderski, od ok. 1636 r. pracujący w Gdańsku, autor wielu portretów osobistości polskich, w tym króla Władysława IV i jego żony Cecylii Renaty. Adam Kazanowski był przyjacielem królewicza Władysława Wazy, z którym blisko współpracował (m.in. prowadził

transakcje zakupu statków dla floty królewskiej). Przyczynił się także do rozwoju Pragi, której był ówczesnym właścicielem. Rzadkie i poszukiwane, także ze względu na panoramę ukazującą warszawską Pragę I połowy XVII w., z nielicznymi jeszcze zabudowaniami. Stan dobry. **Bardzo rzadkie.**
Lit.: Czapski, s. 124, poz. 760
(*Patrz tablica XXI*)

290. Kościuszko Tadeusz (1746 – 1817), generał wojsk polskich i amerykańskich, Najwyższy Naczelnik w 1794 r. Wg E. Queneday. 1793 r. 500,-

Miedzioryt punktowy; 16,0 x 12,5 (przycięty)

Kościuszko ukazany w półpostaci, profilem, z uniesioną szablą. Portret ujęty w owal; powyżej napis w języku francuskim, opisujący Kościuszkę jako słynnego polskiego generała, który uciekł do Francji w 1793 r., a obecnie przygotowuje w Polsce rewolucję. Poniżej wizerunku bohatera dwuwiersz po polsku i francusku („Pozwól jeszcze raz bić się za Ojczyznę” – słowa samego generała po udaniu się na emigrację). Rycina sygnowana na płycie – rytował **Delanoux** (grafik francuski pracujący na przełomie XVIII/XIX w.), według „fizjonotracyi” wynalezionej przez Edme Queneday’a (1756-1830), miniaturzystę i grafika francuskiego. Była to technika umożliwiająca szybkie wykonywanie wiernych portretów. Kościuszko podczas pobytu w Paryżu pozował w zakładzie Queneday’a. Na podstawie powstałego wówczas szkicu powstały trzy grafiki (w tym dwie ukazujące Naczelnika w wzniesionej szablą – według pamiętników L. Chodźko dla dodania powagi wodzowi). Grafika podklejona na starym papierze i zamontowana na planszy 23,5 x 18,5 cm.

Lit.: M. Gumowski, Portrety Kościuszki. Lwów 1917, s. 32-33, il. 16

(*Patrz tablica XXI*)

291. Kościuszko Tadeusz (1746 – 1817), generał wojsk polskich i amerykańskich, Najwyższy Naczelnik w 1794 r. Ryt. J. B. Compagnie. Ok. 1794 r. 400,-

Miedzioryt; 21,7 x 13,5 (pl. 25,0 x 19,0)

Wczesny portret Kościuszki, ukazanego profilem, w zbroi. Popiersie wpisane w owal, poniżej napis: „Kościuszko Général de l’Armée Révolutionnaire Polonaise en 1792”. Wzdłuż dolnego marginesu paryski adres wydawniczy, poniżej portretu sygnatury. Rytował Jean Baptiste Compagnie, paryski grafik działający w latach 1794-1806, według rysunku **François Bonneville’a**, malarza i grafika francuskiego pracującego w latach 1794-1802, autora galerii portretów osobistości okresu Rewolucji. Pierwsze portrety Kościuszki zaczęły powstawać około 1790 r., wraz z jego rosnącą sławą wojskową – wzorowane na wizerunku pędzla Józefa Grassiego początkowo ukazywały bohatera w zbroi. Jak pisze M. Gumowski, zapewne w 1794 r. powstało kilka wizerunków Naczelnika wzorowanych na anonimowej akwareli „Bitwa pod Dubienką”, wśród nich m.in. oferowana grafika. Stan dobry.

Lit.: M. Gumowski, Portrety Kościuszki. Lwów 1917, s. 13, il. 5

(*Patrz ilustracja*)

292. Krystyna (1626-1689), królowa Szwecji. Ryt. J. Falck. 1649 r. 1500,-

Miedzioryt; 34,0 x 21,8 (pl. 37,4 x 24,9)

Sygnowany na płycie: „J. Falck sculp. et excu. cum priv. R. S.”. Popiersie królowej Szwecji Krystyny (1626-1689) jako rzymskiej bogini Minerwy z atrybutami mądrości – książkami i sową oraz męstwa – gałązkami oliwnymi. Poniżej tekst w języku łacińskim oraz dedykacja dla Michela de Blona, dyplomaty i miłośnika sztuki (to właśnie de Blon sprowadził Falcka do Sztokholmu i przedstawił na dworze królewskim). **Portret pochodzący z najlepszego okresu twórczości artysty**, w którym prowadził pracownię na zamku oraz był znanym i cenionym wydawcą. Rycina gloryfikująca przymioty władczyni, znanej z wszechstronnego wykształcenia, powstała według portretu Erasmusa Quellinusa (1584-1640), malarza flamandzkiego. Należy do licznej grupy wydawnictw poświęconych Krystynie, które powstały w związku z jej koronacją w 1650 r. Gałązka oliwna nawiązuje do zawartego m.in. dzięki władczyni pokojowi, kończącemu wojnę trzydziestoletnią. Po konserwacji, dorobione marginesy.

Lit.: E. Iwanoyko, Jeremiasz Falck Polonus, Poznań 1952, ilustr. 5.

(*Patrz ilustracja*)

293. Ludwika Maria Gonzaga (1611-1667), królowa Polski, druga żona Władysława IV, następnie Jana Kazimierza. Ryt. R. Nanteuil. 1653 r. 900,-

Miedzioryt; 21,8 x 16,2 (pl. 23,0 x 17,9)

292. J. Falck. Królowa Krystyna. 1649.

291. JT. Kościuszko. Ok. 1794.

293. R. Nanteuil. Ludwika Maria. 1653.

294. J. B. van Loo. Maria Leszczyńska. XVIII w.

Popiersie w owalnej ramie z biegnącym dookoła napisem: „Lovyse Marie Reine de Pologne et de Suede”. Portret wsparty na cokole z tablicą z czterowierszem. Według obrazu Justusa van Egmonta (1601-1674) – malarza flamandzkiego, pracującego na dworze Ludwika XIII i Ludwika IV, rytował R. Nanteuil, pracujący także na dworze królewskim i tworzący głównie portrety. Artysta zasłynął z wnikliwej charakterystyki psychologicznej portretowanych postaci, a także z doprowadzenia do doskonałości stosowanej techniki miedziorytu i uzyskania dzięki temu niezwykle subtelnym efektów światłocieniowych. Górny margines podklejony, poza tym stan dobry. **Rzadkie.**
(*Patrz ilustracja na stronie poprzedniej*)

- 294. Maria Leszczyńska (1703-1768), królowa Francji, córka króla Polski Stanisława Leszczyńskiego, żona Ludwika XV. Wg J. B. van Loo. II ćw. XVIII w. 1500,-**

Miedzioryt; 35,0 x 27,2 (pl. 55,0 x 41,5)

Królowa przedstawiona w półpostaci, w bogato zdobionej sukni i płaszczu gronostajowym. Portret ujęty w owalną ramę wspartą na cokole z napisem: „Marie Princesse de Pologne Reine de France et de Navarre”, przedzielonym kartuszem z herbami Polski, Litwy, Francji oraz Włoch Leszczyńskich. Sygnowany na płycie: „Vanloo peinx” oraz „Petit Sculp.” Rycina powstała według obrazu cenionego ówczesnie malarza – portrecisty Jeana Baptiste’a van Loo (1684-1745), pracującego w Rzymie, Paryżu i Londynie. Rytował **Gilles Edmé Petit** (1694-1760), rysownik i grafik francuski, wykonujący głównie portrety. Stan dobry.

Lit.: T. Niewodniczański, *Imago Poloniae*, t. I, s. 106, poz. H30/10, il.

(*Patrz ilustracja na stronie poprzedniej*)

- 295. Mikołaj I (1796-1855), cesarz Rosji, król Polski. Lit. Winckelmann. Około połowy XIX w. 400,-**

Litografia; 39,0 x 31,0 (cała plansza)

Popiersie cara, poniżej podpis: „Nicolaus I. Kaiser von Russland u. König von Polen”. Litografia wydana przez berliński zakład Winckelmanna. Drobne uszkodzenia krawędzi, zabrudzenia papieru, poza tym stan dobry.

- 296. Napoleon Bonaparte (1769-1821), cesarz Francuzów. Lit. XIX w. 400,-**

Litografia; 51,5 x 46,0 (przycięta do odcisku kamienia)

Całopostaciowy portret konny cesarza, na tle leśnego pejzażu, w oddali widoczne oddziały piechoty. Na odwrocie ślady starej oprawy, ślad zalania prawego dolnego narożnika (bez szkody dla grafiki), niewielkie uszkodzenie powierzchni grafiki.

(*Patrz ilustracja*)

- 297. [Poniatowski Józef] – Pożegnanie z rodziną („Départ du Prince Poniatowsky”). Francja, I poł. XIX w. 400,-**

Miedzioryt ręcznie kolorowany; 19,3 x 26,9 (pl. 25,7 x 33,8)

Naiwnie ukazana scena odjazdu księcia Józefa Poniatowskiego i pożegnania z (wymagowaną) rodziną, poniżej tekst w języku francuskim poświęcony Poniatowskiemu (wyjechał do Francji, aby walczyć o niepodległość swojego kraju). Jedna z serii bardzo popularnych we Francji I połowy XIX w. rycin, sławiących męstwo i patriotyzm księcia Józefa. Wzdłuż dolnego marginesu paryskie adresy wydawnicze. Po konserwacji.

- 298. [Poniatowski Józef] – Żona księcia dowiaduje się o śmierci Poniatowskiego. Fontana, I poł. XIX w. 600,-**

Miedzioryt punktowy, kolorowany; 19,5 x 28,0 (pl. 24,7 x 31,0)

Scena z serii popularnych w I połowie XIX w. cykli graficznych, sławiących męstwo księcia Józefa Poniatowskiego – jego (nie istniejąca w rzeczywistości) żona i syn dowiadują się od ранnego lansjera o śmierci księcia. Poniżej tekst w języku francuskim, opisujący wydarzenie (imię Poniatowskiego zostanie zapamiętane na zawsze). Sygnowany monogramem pod kompozycją („AV”), poniżej adres wydawniczy w Paryżu (ofcyna Fontany, działająca w latach 1822-1839). Po konserwacji, stan dobry. Delikatne dekoracyjne kolorowanie.

296. Napoleon Bonaparte. XIX w.

299. Stanisław Poniatowski. 1767.

299. Poniatowski Stanisław (1676-1762), wojewoda mazowiecki, kasztelan krakowski, ojciec króla Stanisława Augusta. Wg M. Bacciarellego. 1767 r. 700,-

Miedzioryt (odbitka w kolorze sangwiny); 29,5 x 19,5 (pl. 34,5 x 24,5)

Popiersie Poniatowskiego w owalnej ramie wspartej na cokole z napisem: „Stanislaus Ciołek Poniatowski...”, przedzielonym tarczą herbową z Ciołkiem. Sygnowany na płycie – rycina powstała według obrazu Marcello Bacciarellego (1731-1818), malarza włoskiego, od 1766 r. pracującego na dworze Stanisława Augusta Poniatowskiego. Obraz, ukazujący ojca króla na tle pejzażu, powstał w 1758 r. (obecnie znajduje się w zbiorach Muzeum w Wilanowie). Wizerunek ten został wykorzystany jako wzór do grafiki przez **Bartłomieja Folino** (1730-1808), rytownika włoskiego, który pracował na dworze Brühla (jest on także autorem mapy Rzeczypospolitej). Za swą pracę, wydaną nakładem Michała Grölla, artysta otrzymał 100 dukatów z kasy króla Stanisława Augusta w dniu 9 września 1767 r. Graficzne odbitki portretu sprzedawano w księgarni tegoż Grölla jeszcze w 1779 r. w cenie 5 florenów za sztukę. Ślad niewielkiego zagniecenia, drobne uszkodzenia marginesów, poza tym stan dobry.

Lit.: Katalog portretów, t. 4, s. 76, poz. 4098 (nieco inne sygnatury)

(*Patrz ilustracja*)

300. Zygmunt III Waza (1566-1632), król Polski i Szwecji. Ryt. J. Suyderhof. 1644-1650 r. 4000,-

Miedzioryt, akwaforta; 40,0 x 27,0 (przycięty wokół odcisku płyty)

Popiersie w owalu utworzonym z liści laurowych. Poniżej kartusz z napisem: „Sigismundus III Poloniae et Sveciae Rex / Serenissimus et Potentissimus”. Dookoła portretu bogate owocowo – kwiatowe festony. Sygnowany poniżej inskrypcji: „P. Soutman Pinxit effigiavit et Excud.” (**Pieter Claesz Soutman** (1580-1657) – malarz i grafik holenderski, współpracownik Rubensa, nadworny malarz Władysława IV); „J. Suýderhof Sculpisit. Cum Privil. Sa. Cae. M.” (Jonas Suyderhof (1613-1686) – grafik holenderski, specjalizujący się w portretach). Pochodzi z : P. C. Soutman, „Effigies Imperatorum Domus Austriae, ...”, wydanego w Harlemie w latach 1644-1650. Stan dobry, mocna odbitka. Jeden z najwspanialszych portretów króla doby dojrzałego baroku. **Bardzo rzadkie.**

Lit.: H. Widacka, Katalog portretów, t. 5, s. 276, poz. 6454

(*Patrz tablica XXI*)

- 301. Żółkiewski Stanisław (1547-1620), hetman wielki koronny i kanclerz wielki koronny, zginął w bitwie pod Cecora. Lit. Mendouze. 2. ćw. XIX w. 250,-**

Litografia; 34,5 x 27,5 (cała plansza)

Popiersie w zbroi, ujęte w owal. Poniżej tekst w języku francuskim dotyczący hetmana (**zwycięzca nad Moskwą**, zajął miasto w 1611 r. i wziął do niewoli cara i jego dwóch braci). Grafika sygnowana – według portretu P. Czamańskiego rysował Bernard-Romain Julien (1802-1871), malarz, rysownik i litograf francuski, litografował Mendouze. Niewielkie ślady zalania górnego marginesu, drobne zabrudzenia, poza tym stan dobry.

Lit.: Katalog portretów, t. 5, s. 291, poz. 6518

SCENY HISTORYCZNE

- 302. Sceny z historii Polski XIII – XVIII w. Ryt. D. Chodowiecki. 1796 r. 800,-**

Zespół 6 akwafort; 8,3 x 5,2 (10,5 x 6,5)

Sceny z historii Polski: 1. Kazimierz Wielki umiera po upadku z konia podczas polowania. 2. Konrad Mazowiecki wyzywający króla na pojedynek. 3. Albrecht Hohenzollern rozmawiający w Wittenberdze z Lutrem. 4. Tęczyński i Zborowski walczący na szable. 5. Toruńskie Colloquium charitativum. 6. Stanisław Leszczyński uciekający z Gdańska. Każda ilustracja opatrzona numerem oraz podpisem po niemiecku i francusku. Sygnowane na płycie pod 1. ilustracją – ryciny są dziełem urodzonego w Gdańsku wybitnego grafika i ilustratora, Daniela Chodowieckiego (1726-1801). Zamieszczone w „Almanach Historique et Généalogique pour l'année commune 1797”. Stan dobry.

Lit.: E. Łomnicka – Żakowska, Ryciny Daniela Chodowieckiego w zbiorach MN w Warszawie, Warszawa 2010, s. 21-25, 355-356, poz. 452, il.

- 303. [Bitwa pod Wiedniem] – „Ordinanza Turches Casotto Vienna l'Anno 1683”. 1200,-**

Akwaforta; 16,5 x 23,0 (w świetle p-p)

Panorama ukazująca rozmieszczenie wojsk tureckich podczas jednej z najważniejszych bitew w dziejach Europy. Poszczególne oddziały oznaczone cyframi, poniżej przedstawienia legenda. Po stronie lewej ukazany **wezyr Kara Mustafa** w otoczeniu swej gwardii oraz jeździec ze sztandarem, którego zdobycie przez Jana III Sobieskiego stało się momentem przełomowym bitwy. W prawym dolnym narożniku zatarta sygnatura. Stan dobry, oprawiona w ramę 28,0 x 34,0 cm. **Rzadkie.**

- 304. [Bitwa pod Chocimiem] – „Genuina delineatio intra uallorum Arcis Chotimensis...” Wg. R. de Hooghe. 1687 r. 1200,-**

Miedzioryt; 14,5 x 31,2 (przycięty wokół odcisku płyty)

Pełne dynamizmu przedstawienie bitwy pod Chocimiem, która rozegrała się 10 lutego 1673 r. Zwycięstwo sprzymierzonych wojsk polsko-litewskich pod dowództwem hetmana Jana Sobieskiego nad licniejszą armią turecką otworzyło Sobieskiemu drogę do polskiego tronu. Przyszłemu królowi w wyprawie towarzyszył Franciszek Gratta, żołnierz i rysownik, który dokumentował triumfy przyszłego króla. Według jego szkiców rycinę opracował **Romeyn de Hooghe** (1645-1708), niderlandzki grafik i malarz, związany z dworem Jana III. Grafika była następnie wielokrotnie kopiowana, oferowana pochodzi z dzieła „Des konigreiches Pohlen”, wydanego w 1687 r., a przygotowana została przez **Jakoba Sandrarta** (1630-1708), grafika norymberskiego, ucznia W. Hondiusa. Po konserwacji, dodane marginesy. **Rzadkie.**

(Patrz ilustracja)

- 305. [I rozbiór Polski] – „The Troelfth Cake. Le Gâteau des Rois”. Wg N. Le Mire. Po lutym 1773 r. 1200,-**

Akwaforta; 30,0 x 20,5 (pl. 33,3 x 25,0)

Rycina znana pod tytułem „Kolacz królewski”, ukazuje monarchów państw rozbiorowych oraz Stanisława Augusta Poniatowskiego, zebranych nad mapą Rzeczypospolitej. Rycina nie sygnowana, zapewne anonimowego grafika angielskiego, powtarza kompozycję Noëla Le Mire (według rysunku Jeana Michela Moreau Młodszego). Alegoria I rozbioru ukazała się we Francji w lutym 1773 r., wywołując

304. R. de la Hooghe. Bitwa pod Chocimiem 10 lutego 1673 r.

skandal i ingerencję cenzury – konfiskatę płyty. Mimo tego rycina zyskała ogromną popularność w całej Europie i była wielokrotnie kopiowana w XVIII i XIX w. Oferowana grafika powstała wkrótce po oryginalnej; wzdłuż dolnego marginesu angielski adres wydawniczy (z błędem) – została wydana przez Roberta Sayera (1725-1794), księgarza londyńskiego, którego nazwisko figuruje także na rycinie. Stan dobry.

Lit.: H. Widacka, Splendor i niesława, Warszawa 2008, s. 286, poz. 129, il.

- 306. [Napoleon w Warszawie] – Wkroczenie wojsk francuskich do Warszawy 28 listopada 1806 r. Ryt. P. A. Le Beau. Po 1806 r. 1200,-**

Miedzioryt; akwaforta; 33,0 x 46,0 (pl. 41,5 x 50,5)

Scena z czasów wojen napoleońskich, kiedy po pokonaniu Prus jesienią 1806 r. Napoleon wkroczył na ziemie polskie. Na tle fantastycznego widoku Warszawy (z Pałacem Kazanowskich w centrum) przedstawiono wojska francuskie, entuzjastycznie witane przez Polaków (w tradycyjnych strojach). Poniżej tytuł w języku francuskim („Entrée Triomphante des Français commandés par le Grand Duc de Berg dans la Ville de Varsovie Capitale de la Pologne le 28 Novembre 1806”). Sygnowany na płycie – rytował Pierre Adrien Le Beau (1744-1818), francuski grafik, działający w Paryżu, m.in. autor scen historyczno-patriotycznych związanych z Napoleonem. Autorem koncepcji był Thomas Charles Naudet (1778-1810), malarz i grafik francuski. Po konserwacji, niewielkie naddarcia ryciny podklejone.

Rzadkie.

Lit.: Imago Poloniae, t. I, s. 132, poz. H42/1, il.

(Patrz ilustracja na stronie następczej)

- 307. [Oblężenie Wrocławia] – „Le siège de Breslaw”. Francja, po 1807 r. 400,-**

Akwaforta, ręcznie kolorowana; 24,5 x 39,0 (pl. 30,0 x 43,5)

Wojska napoleońskie oblegające na przełomie 1806 i 1807 r. Wrocław – na pierwszym planie dowodzący oblężeniem najmłodszy brat Napoleona – Hieronim, w otoczeniu generałów (Vandamme, Hédouville) oraz nacierających oddziałów (kawalerii, artylerii i piechoty). W oddali fantastyczny widok miasta. Zdobycie miasta przez wojska francuskie wywarło znaczące skutki dla miasta – zarządzane przez okupantów zburzenie fortyfikacji umożliwiło rozbudowę miasta i pozwoliło na nadanie mu nowoczesnego kształtu. Niewielki ślad zalania prawego i dolnego marginesu (bez szkody dla widoku), poza tym stan dobry.

- 308. [Bitwa pod Wagram] – „Bataille de Wagram, Livrée le 7 Juillet 1809”. Wg. J. F. Swebacha. 500,-**

Akwaforta, miedzioryt; 25,5 x 38,0 (pl. 31,0 x 47,0)

306. P. A. Le Beau. Wkroczenie wojsk francuskich do Warszawy. Po 1806.

308. J. F. Swebach. Bitwa pod Wagram. XIX w.

Pole jednej z największych bitew okresu napoleońskiego, która stoczona została w dniach 5-6 lipca 1809 r. na północ od Wiednia, pomiędzy wojskami francuskimi a austriackimi. Na pierwszym planie dowódcy francuscy, z Napoleonem, w tle rozległe pole bitwy. Rycina powstała według pracy Jacques'a François Swebacha (1769-1823), czołowego francuskiego malarza batalisty czasów napoleońskich. Rytowali **François Louis Couché syn** (1782-1849) oraz **Louis François Mariage** (grafik działający w latach 1785-1828). Stan dobry.

(Patrz ilustracja)

- 309. [Somosierra – szwoleżerowie polscy na kwaterze] – „Lancier Polonais en Cantonnement”.** Ryt. **P. Debucourt.** 1818 r. 4000,-

Akwatinta; 56,7 x 76,5 (w świetle p-p), oprawiona w biedermeierowską ramę

Polscy szwoleżerowie na kwaterze we wnętrzu stajni. Grafika powstała według obrazu **Horacego Verneta** (1789-1863), bardzo popularnego ówczesnie malarza francuskiego, twórcy wielu dzieł o tematyce historycznej i batalistycznej. Rytował Philibert Louis Debucourt (1755-1822), malarz i grafik francuski, tworzący przede wszystkim akwatinty o tematyce batalistycznej. Artyści ci są także autorami innych scen z epoki napoleońskiej, związanych z Polską (m.in. szarży pod Somosierrą oraz śmierci Poniatowskiego w nurtach Elstery). Rycina bez adresu wydawniczego. Stan dobry.

(Patrz tablica XX)

- 310. [Kroże na Żmudzi] – „Kroni. Quartier Général du Vice Roi d'Italie le 1. Juillet”.** Lit. **A. Adam.** 1827-1833 r. 450,-

Litografia; 18,0 x 27,0 (pl. 32,5 x 41,0)

Scena z wyprawy Napoleona na Moskwę – wojska francuskie stacjonujące w miasteczku Kroże na Żmudzi (niegdyś własności Radziwiłłów, słynnej m.in. dzięki gimnazjum, gdzie wykładał Maciej Sarmbiewski). Litografia sygnowana na kamieniu – jest dziełem Albrechta Adama (1786-1862), znanego malarza – batalisty, który towarzyszył wojskom Napoleona w 1812 r. Przygotowane wówczas widoki opublikował w tece „Voyage pittoresque et militaire de Wittenberg en Prusse jusqu'à Moscou fait en 1812”. Stan dobry.

- 311. [Poniatowski Józef] – Śmierć w nurtach Elstery.** Wg. **H. Verneta.** Przed 1836 r. 800,-

Litografia; 29,3 x 36,5 (pl. 32,8 x 39,4)

Scena przedstawiająca śmierć Poniatowskiego w nurtach Elstery – wyidealizowane przedstawienie księcia na koniu, skaczącego do rzeki, na tle pola bitwy. Poniżej tytuł: „Mort de Poniatowsky” oraz sygnatury. Grafika powstała według bardzo znanego obrazu słynnego francuskiego malarza batalisty Horacego Verneta, wystawianego na paryskich Salonach w latach 1817, 1819 i 1822. Rysunek sporządził Weber, litografował Charles Motte (1785-1836), grafik i wydawca paryski, pod kierunkiem J. P. Quénota. Pośrodku dolnego marginesu sucha pieczęć. Margines dolny przycięty (bez szkody dla grafiki), poza tym stan dobry.

Lit.: H. Widacka, Ogród miłości, Warszawa 1996, s. 181, poz. 84, il.

- 312. [Epoka napoleońska] – Napoleon Bonaparte w otoczeniu dowódców.** Lit. wg **D. Montena.** XIX w. 1200,-

Litografia; 55,0 x 76,0 (w świetle oprawy)

Cesarz Francuzów Napoleon Bonaparte na białym koniu, wśród największych dowódców swojej armii – tuż obok cesarza ukazany **książę Józef Poniatowski**. Dekoracyjna, efektowna litografia powstała według obrazu monachijskiego malarza batalisty Dietricha Montena (1799-1843), który wielokrotnie utrwał wielkie wydarzenia I połowy XIX w. (jego autorstwa jest m.in. poświęcony powstaniu listopadowemu obraz „Finis Poloniae”). Oferowana litografia odbita została w Monachium (J. Conr. Bollter). Na odwrocie naklejony tytuł w języku niemieckim. Stan dobry, oprawiona w ramę 74,0 x 96,0 cm (niewielkie uszkodzenia ramy).

(Patrz tablica XX)

313. F. Smith. Szlachcic polski. 1769.

314. F. Smith. Dziewczyna polska ze Żwańca.

- 313. [Szlachcic polski]** – „A Polander in the dress of the Court”. **F. Smith.**
1769 r. 1400,-

Miedzioryt; 26,0 x 19,2 (pl. 34,0 x 27,5)

Szlachcic w tradycyjnym polskim stroju – w żupanie i kontuszu przepasanym pasem, w szarawarach, z karabelą oraz Gwiazdą Orderu Orła Białego. Rytował **Matthew Liart** (1736-1782), grafik angielski pochodzenia francuskiego, według szkicu Francisa Smitha (zm. przed 1780), malarza pejzażysty angielskiego. Smith podróżował wraz z lordem Baltimore na Bliski Wschód, a powstałe wówczas rysunki powtórzono w latach 1768-1769 w grafice i wystawiono z sukcesem w Londynie. Oferowana rycina pochodzi właśnie z tej serii, poświęconej strojom ludów Wschodu. Drobnе zabrudzenia, stan dobry. (Patrz ilustracja)

- 314. [Dziewczyna polska ze Żwańca]** – „A Polish Girl of Swanietz”. **F. Smith.**
1769 r. 1400,-

Miedzioryt; 27,0 x 19,5 (pl. 34,5 x 26,5)

Dziewczyna ze Żwańca – wsi nad Dniestrem, na terenie obecnej Ukrainy, niegdyś kresowej twierdzy na pograniczu Rzeczypospolitej i Imperium Otomańskiego. W tle miasteczko z wieżami kościoła oraz minaretami (widok fantastyczny). Poniżej tytuł oraz sygnaturę – rytował **James Caldwell** (1739-po 1789), rysownik i grafik angielski, według szkicu Francisa Smitha (patrz poz. poprzednia). Drobnе zabrudzenia, stan dobry. (Patrz ilustracja)

- 315. [Stroje polskie Norblina]** – „Dzieci żydowskie. Enfans Juifs.”. Wg **J. P. Norblina.**
1818 r. 600,-

Akwaforta, akwatinta, kolorowana akwarelą; 25,8 x 16,5 (pl. 36,5 x 27,3)

Scenka rodzajowa z XVIII w. Polski – rozmawiające dzieci, w charakterystycznych dla społeczności żydowskiej strojach. Grafika pochodzi z teki „Zbiór rozmaitych strojów polskich”, najważniejszego i najbardziej znanego dzieła Jana Piotra Norblina (1745-1830), artysty francuskiego, przez 30 lat pracującego w Polsce. Norblin, znakomity obserwator, tworzył m.in. liczne szkice o tematyce rodza-

jowej, w doskonały sposób dokumentując życie w Polsce końca XVIII w. Po powrocie do Francji szkice stały się inspiracją do powstania następnych prac artysty. W latach 1804-1817 opracował zespół około 100 akwarel, poświęconych strojom polskim. Wybranych 50 rysunków powtórzył w technikach graficznych **Philibert-Louis Debucourt** (1755-1822), wybitny francuski malarz i grafik, członek Akademii paryskiej. Teka ta ukazywała się w zeszytach w Paryżu od 1818 r. Była wysoko ceniona już przez współczesnych za wartość kostiumologiczną i obyczajową. Stan dobry. Patrz poz. następna.

- 316. [Stroje polskie Norblina] – Kobieta sprzedająca pomarańcze. Wg J. P. Norblina. 1818 r. 600,-**

Akwaforta, akwatinata, kolorowana akwarelą; 25,2 x 16,7 (pl. 33,5 x 25,0)

Plansza z teki „Zbiór rozmaitych strojów polskich”, wydawanej w Paryżu od 1818 r. Według rysunków Jana Piotra Norblina ryłował **Philibert-Louis Debucourt** (patrz poz. poprzednia). Stan przedzłogłowy. Stan dobry.

(Patrz tablica XXIV)

- 317. [Obrazy z pamiętników J. Ch. Paska] – „J. C. Pasek nie chce przysięgać w kole rycerskim.” Wg rys. A. Zaleskiego. 1850-1851 r. 2800,-**

Litografia kolorowana; 25,8 x 35,0 (pl. 39,5 x 46,7)

Pasek wzbrania się złamać przysięgę złożoną królowi. Poniżej tytułu oraz sygnatury. Według Antoniego Zaleskiego (1824-1885), malarza amatora, jednego z najbliższych współpracowników Jana Kazimierza Wilczyńskiego litografował **Francisque Grenier** (1793-1867), w paryskim zakładzie Lemeriera. Pochodzi z 2 serii poszytu 4 „Albumu Wileńskie”. Drobne zabrudzenia i uszkodzenia marginesów, poza tym stan dobry. Pięknie zachowane stare kolorowanie.

Lit.: J. Jaworska. Album Wileńskie [w:] Rocznik Muzeum Narodowego w Warszawie. Warszawa 1976 r, t. XX, s. 293, poz. 93

(Patrz tablica XXIV)

- 318. Pojedynek pana Wołodyjowskiego z Bohunem. Wg J. Kossaka. XIX/XX w. 800,-**

Fotografia malowana ręcznie na szkle; wypukły medalion o średnicy 20,5 cm; oprawiony w obitą aksamitem ramkę, z mosiężnymi ozdobnikami w narożnikach (29,0 x 28,0 cm)

Słynna scena z powieści Henryka Sienkiewicza „Ogniem i mieczem”, ukazująca pojedynek pana Wołodyjowskiego z Bohunem. Przedstawienie powstało według rysunku wielkiego polskiego malarza batalisty Juliusza Kossaka (1824-1899), opublikowanego w 1886 r. w albumie p.t. „Ogniem i mieczem”. Dzieło przypisane warszawskiemu malarzowi **Józefowi Ustupskiemu**, działającemu na przełomie XIX i XX w., tworzącemu m.in. miniatury, portrety oraz porcelanowe fotografie nagrobne (zachowane do dziś na Cmentarzu Powązkowskim). Drobne ubytki malatury, otarcia i zabrudzenia aksamitu, brak trzech ozdobników w narożnikach.

GRAFIKA ARTYSTYCZNA. AKWARELE. RYSUNKI

- 319. Acedański Zygmunt (1909-1991) – „Ul. Miodowa. Krzemieniec”. 1935 r. 450,-**

Drzeworyt; 17,5 x 23,5 (pl. 27,7 x 38,4)

Sygnowany ołówkiem: „Drzeworyt (ul. Miodowa, Krzemieniec) Zygmunt Acedański”. Uliczka przedwojennego Krzemienia, z charakterystyczną, drewnianą zabudową. Wczesna praca lwowskiego grafika i malarza Zygmunta Acedańskiego (ucznia Ludwika Tyrowicza). Stan dobry.

Lit.: I. Rylska, Katalog zbiorów gabinetu grafiki, tom I. Wrocław 1983, s. 61, poz. 3

(Patrz ilustracja na stronie następnej)

- 320. Brandel Konstancy (1880-1970) – Grobowiec. 1912 r. 800,-**

Mezzotinta, sucha igła; 20,5 x 13,5 (pl. 32,5 x 22,5)

319. Z. Acedański. Ulica Miodowa w Krzemieńcu. 1935.

Sygnowana ołówkiem: „Brandel”. Konstanty Brandel, wybitny polski grafik, przedstawiciel symbolizmu, po studiach na krakowskiej ASP oraz we Włoszech, od 1903 r. na stałe mieszkał i tworzył we Francji. Grafiką, głównie w technikach metalowych, zajmował się w latach 1906-1954. Jego twórczość, wielokrotnie wystawiana w Polsce i całej Europie, cieszyła się uznaniem krytyki i była nagradzana, m.in. na wystawach w Poznaniu i Paryżu. Odbitka na grubym, kremowym papierze. **Stan bardzo dobry.**
Lit.: Katalog grafiki Konstantego Brandla ze zbiorów Archiwum Emigracji Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, 2005, s. 42, poz. 38
(Patrz ilustracja)

321. Chrostowski – Ostoja Stanisław (1900-1947) – „Adoracja Dzieciątka”. 1927 r. 500,-

Miedzioryt; 17,5 x 11,5 (pl. 21,3 x 19,0)

Sygnowany na płycie monogramem wiązonym: „SC”. Jedna z najwcześniejszych prac wybitnego grafika polskiego okresu międzywojennego, Stanisława Ostoi-Chrostowskiego. Artysta od 1923 r. kształcił się w warszawskiej Szkole Sztuk Pięknych pod kierunkiem Władysława Skoczylasa i Edmunda Bartłomiejczyka. Artysta posługiwał się różnymi technikami graficznymi – obok pierwszych drzeworytów zachowały się także prace w technikach metalowych, które cechuje dążenie do dekoracyjności i estetyzowania. Stan dobry. **Rzadkie.**

Lit.: A. Pietrzak, Stanisław Ostoja-Chrostowski, Warszawa 2007, s. 47, poz. 4, il. s. 89
(Patrz ilustracja)

322. Chrostowski – Ostoja Stanisław (1900-1947) – Łoś. 1936 r. 600,-

Drzeworyt; 21,0 x 18,0 (pl. 32,0 x 28,0)

Sygnowany ołówkiem: „St. O. Chrostowski”. Rycina wykorzystana na okładce książki Władysława Zabieli „Poland a Hunting Ground”, wydanej w Warszawie w 1937 r. Ślad złożenia, poza tym stan dobry.
Lit.: A. Pietrzak, s. 61, poz. 276, il. 212

320. K. Brandel. Grobowiec. 1912.

321. S. Ostoja-Chrostowski. Adoracja Dzieciątka.

323. Dawski Stanisław (1905-1990) – Głowa kobiety. XX w. 1000,-

Monotypia; 24,0 x 19,0 (pl. 43,5 x 30,5)

Sygnowana odręcznie: „Dawski” oraz znakiem na płycie. Charakterystyczna dla twórczości graficznej artysty praca – wariacja na temat twarzy pięknej kobiety, wykonana w technice monotypii (dającej jedynie pojedyncze odbitki). Stanisław Dawski, artysta bardzo wszechstronny, odegrał znaczącą rolę w dolnośląskim środowisku artystycznym. Absolwent ASP w Warszawie, po 1945 r. związany z PWSSP we Wrocławiu, której był wieloletnim rektorem. Ostatnie lata życia spędził ponownie w Warszawie. Stan bardzo dobry.

324. Hollar Wenzel (1607-1677) – „Małe widoki morza” (seria ośmiu akwafort marynistycznych). XVII w. 5000,-

Akwaforty; śr. o wym. 4,5 x 12,0 (przycięte z pozostawieniem 1-2 mm marginesu)

Numerowane od 1 do 8 na płycie; ryciny 1 i 2 sygnowane na płycie: „W. Hollar fecit”; rycina nr 8 sygnowana na płycie: „Wenceslaus Hollar inv. et sc.”. Spis grafik: 1. Harlem. 2. Potrójny przybój. 3. Cztery statki na wzburzonym morzu. 4. Vesep. Muyen. Amsterdam. 5. Puste piaszczyste wydmy. 6. Naerden. 7. Liczne statki na spokojnym morzu. 8. Palisada i płaski brzeg. Autorem serii jest Wenceslaus Hollar, uznawany za jednego z najwybitniejszych grafików XVII w. Urodzony w Pradze, kształcił się w warsztacie Mateusza Meriana we Frankfurcie, następnie przez wiele lat pracował na angielskim dworze królewskim, a także w Amsterdamie. Specjalizował się w pejzażach i widokach miast, m.in. uwiecznił Londyn przed wielkim pożarem 1666 roku. Wszystkie oferowane grafiki opatrzone są na odwrocie pieczętką „Museum Stettin”. Po konserwacji, stan dobry, oprawione na jednej planszy. *(Patrz ilustracja na stronie następczej)*

325. Hoppen Jerzy (1891-1969) – Powstańcy. 1951 r. 600,-

Akwaforta; 33,0 x 22,7 (pl. 36,4 x 26,2)

324. W. Hollar. Małe widoki morza (seria 8 akwafort). XVII w.

Sygnowana ołówkiem: „Jerzy Hoppen 1951”. Jerzy Hoppen – grafik i pedagog, wykształcony w krakowskiej ASP, w okresie międzywojennym związany z Wydziałem Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Po wojnie kontynuował pracę jako profesor grafiki na Uniwersytecie w Toruniu. Stan dobry.

Lit.: Wystawa. Grafika Jerzego Hoppena. Muzeum Okręgowe w Toruniu, poz. 32 (tu datowanie: 1948)

326. Jabłoński Mieszko (Mieczysław) (1892-1965) – „Matka Boska Zielna”. 1932 r. 900,-

Drzeworyt; 35,0 x 23,5 (pl. 36,4 x 25,0)

Sygnowany ołówkiem poniżej kompozycji: „Jabłoński 1932 r.” (imię zatarte). Mieszko Jabłoński, malarz i grafik, uczeń J. Malczewskiego na Akademii krakowskiej, następnie studiował we Francji i Włoszech. Związany z Krakowem, pracował na tamtejszej ASP. Malował głównie obrazy olejne i akwarele (pejzaże, martwe natury, akty), jego prace graficzne należą do rzadkości. Po konserwacji.

(Patrz ilustracja)

327. Jarocki Władysław (1879-1965) – Hucułka. 1912 r. 2400,-

Litografia barwna; 63,5 x 48,5 (w świetle p-p)

Sygnowana ołówkiem: „Jarocki”. Władysław Jarocki, malarz i grafik krakowski, profesor tamtejszej ASP, wielki miłośnik gór (ożeniony z siostrą Jana Kasprowicza Anną często bywał m.in. w Zakopanem). Tematem jego prac były przede wszystkim Huculszczyzna i Podhale, ukazywane w sposób typowy dla sztuki Młodej Polski. Grafika pochodzi z teki „Autolitografie”, opublikowanej w 1912 r. w nakładzie 150 egz. przez czasopismo literacko – artystyczne „Lamus”, wydawane we Lwowie pod redakcją M. Pawlikowskiego i M. Wolskiej. Stan dobry, oprawiona w ramę.

Lit.: M. Grońska, Grafika w książce, tece i albumie, s. 242, poz. 290

(Patrz tablica XXV)

328. Kuczyński Edward (1905-1958) – Zespół 10 grafik (ilustracje do książek). 1947-1950 r. 900,-

326. M. Jabłoński. Matka Boska Zielna. 1932.

328. E. Kuczyński. Zespół grafik. 1947-1950.

Drzeworyty na bibułce; śr. o wym. 16,0 x 11,0 (pl. 25,0 x 18,5)

Sygnowane ołówkiem: „E. Kuczyński”. Edward Kuczyński – grafik i pedagog, studiował na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (uczeń Hoppena, Ruszczyca i Lenarta). Po II wojnie światowej był profesorem na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zajmował się głównie drzeworytem, w tym także ilustracją książkową i ekslibrisem. Oferowane grafiki to autorskie odbitki ilustracji przygotowanych m.in. do książek: Zofii Kossak-Szczuckiej „Szaleńcy boży” (wyd. 1948) oraz Pii Górskiej „Tarcza i kaptur” (1948). Stan grafik dobry, oprawione w papierowe passe-partout.

(Patrz ilustracja)

329. Meyerheim Friedrich Eduard (1808-1879) – Scena rodzajowa z Gdańska (Żebrak napojony).XIX w. 1900,-

Rysunek (ołówek, papier); 21,5 x 24,0 (cały arkusz)

Scena rodzajowa z czasów późnego średniowiecza – na stopniach hanzeatyckiego domu, z charakterystycznym przedprożem (zapewne gdańskiego) rodzina mieszczańska częstująca żebraka. Rysunek jest dziełem Friedricha Eduarda Meyerheima (1808-1879), malarza i litografa urodzonego w Gdańsku, pochodzącego ze znanej artystycznej rodziny. Artysta kształcił się w rodzinnym mieście, a następnie w Berlinie. Tworzył w stylu późnego biedermeieru, głównie pejzaże, widoki i sceny rodzajowe, związane z Gdańskiem. Na odwrocie ślady starej oprawy, poza tym stan dobry.

(Patrz ilustracja na stronie następczej)

330. Norblin Jan Piotr (1745-1830) – „Kazanie św. Jana Chrzciciela”. 1808 r. 4500,-

Akwaforta; 51,0 x 65,0 (pl. 57,5 x 71,0)

Ostatnia i największych rozmiarów praca graficzna w dorobku wybitnego artysty francuskiego, przez 30 lat pracującego w Polsce. Jan Piotr Norblin przybył z Francji w 1774 r. na dwór księcia Adama Czartoryskiego. Pracował dla króla Stanisława Augusta oraz wielu innych rodzin arystokratycznych, tworząc dekoracje pałaców, obrazy o tematyce mitologicznej i fêtes galantes. Jego spuści-

329. E. Meyerheim. Scena rodzajowa z Gdańska. XIX w.

zna obejmuje ponad 90 akwafort, głównie z lat 80. XVIII w. Twórczość graficzna Norblina wywarła znaczący wpływ na rozwój grafiki w Polsce – wśród jego uczniów byli m.in. Michał Płóński oraz Aleksander Orłowski. Dominująca w rycinach artysty jest inspiracja sztuką Rembrandta, którego grafiki posiadał w swojej kolekcji. W 1804 r. Norblin powrócił do Francji, w 1808 r. przygotował pierwszą po 10 latach i ostatnią pracę graficzną (według obrazu Rembrandta, obecnie w zbiorach muzeum w Berlinie). Sygnowana na płycie: „Rembrandt sc. 1656” (wtórnie dodana sygnatura, w miejsce usuniętej po śmierci artysty „N. f 1808”). Po konserwacji.

Lit.: F. Hillemacher, Catalogue raisonné de l'oeuvre gravé de Jean-Pierre Norblin de la Gourdain, Paryż 1848, poz. 5, il.

(Patrz ilustracja)

331. Siedlecki Franciszek (1867-1934) – „Narodziny – Trzy wróżki”. 1913 r. 600,-

Miękki werniks, ruletka, sucha igła; 17,5 X 21,5 (pl. 25,0 x 27,5)

Sygnowana ołówkiem: „Franciszek Siedlecki”. Franciszek Siedlecki – najwybitniejszy przedstawiciel symbolizmu w polskiej grafice. Wykształcony w Monachium, Paryżu i Rzymie, od 1903 r. mieszkał i tworzył w Warszawie. Współpracował jako ilustrator z elitarnym czasopismem „Chimera”, wraz z Z. Stankiewicz i I. Łopieńskim współtworzył Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Graficznych. W zakresie grafiki artysta eksperymentował z różnymi technikami metalowymi, tworząc prace przede wszystkim pod silnym wpływem Stanisław Przybyszewskiego, z którym się przyjaźnił. Grafika powstała z inspiracji baśniami i podaniami ludowymi, według których trzy wróżki decydują o losie człowieka już w chwili narodzin. Stan dobry.

Lit.: K. Czarnecki, Grafika Franciszka Siedleckiego, Muzeum Mazowieckie w Płocku, 1991, s. 105, poz. 84, il.

(Patrz ilustracja)

331. F. Siedlecki. Narodziny - Trzy wróżki. 1913.

330. J.P. Norblin. Kazanie św. Jana Chrzciela. 1808.

334. W. Skoczylas. Syrenka. I poł. XX w.

335. W. Skoczylas. Stefan Żeromski. 1918.

332. Siedlecki Franciszek (1867-1934) – Portret Stefana Żeromskiego. 1925 r. 300,-

Akwatinta, miękki werniks, ruletka; 24,5 x 18,5 (pl. 32,5 x 25,5)

Sygnowana ołówkiem: „Franciszek Siedlecki”. Portret zamówiony po śmierci Stefana Żeromskiego (1864-1925) przez Jakuba Mortkowicza, wieloletniego wydawcę dzieł pisarza. Stan dobry.

Lit.: Katalog portretów BN, t. 5, s. 288, poz. 6502

333. Skoczylas Władysław (1883-1934) – Kraków – ulica Floriańska. I poł. XX w. 1500,-

Akwarela, węgiel, ołówek; 24,5 x 34,0 cm

Sygnowana ołówkiem: „W. Skoczylas”. Jeden z najpopularniejszych i najbardziej malowniczych krakowskich widoków – z Bramy Floriańskiej w kierunku kościoła Mariackiego. Praca znakomitego grafika i malarza Władysława Skoczylasa, który pozostawił po sobie także wiele akwarel i rysunków, m.in. z pejzażami i widokami ulubionych miast. Stan dobry. **Rzadkie.**

(Patrz tablica XXV)

334. Skoczylas Władysław (1883-1934) – Syrenka (projekt godła cechu drukarzy). 600,-

Rysunek (tuszą na podrysie ołówkowym); 14,0 x 11,0 cm

Syrenka, godło Warszawy, ukazana w formie, w jakiej występowała w najstarszych dokumentach, aż do końca XVII w. – jako pół kobieta, ze skrzydłami, łapami i ogonem. Rysunek wybitnego grafika Władysława Skoczylasa, projekt godła cechu drukarzy. Stan dobry.

(Patrz ilustracja)

335. Skoczylas Władysław (1883-1934) – Portret Stefana Żeromskiego. 1918 r. 1100,-

Sucha igła; 29,5 x 24,0 (32,5 x 27,0 w świetle oprawy)

Portret pisarza Stefana Żeromskiego (1864-1925). Rzadka, wykonana w technice metalowej praca wybitnego grafika Władysława Skoczylasa, uznanego za mistrza polskiego drzeworytu. Akwaforty i suche igły artysta tworzył głównie w początkowym okresie swej twórczości graficznej, w latach 1910-

336. Z. Stankiewicz. Wieś Podolska. 1913.

1913. Zarówno Żeromski, jak i Skoczylas zakochani byli w Podhalu, obaj do 1918 r. wiele lat mieszkali w Zakopanem (w tymże roku przeprowadzili się do Warszawy). Niewielkie pomarszczenia powierzchni papieru, poza tym stan dobry. Oprawiona w ramę 49,0 x 43,0 cm. **Bardzo rzadkie.**

Lit.: Katalog wystawy pośmiertnej prac Władysława Skoczylasa. Warszawa 1934-1935, s. 54, poz. 74 (Patrz ilustracja)

336. Stankiewicz Zofia (1862-1955) – „Wieś Podolska”. Przed 1913 r. 800,-

Akwatinta; 12,0 x 13,3 (12,5 x 14,0 w świetle oprawy)

Sygnowana ołówkiem: „Zofia Stankiewicz”. Zofia Stankiewicz, graficzka i malarka, wykształcona w Charkowie, Warszawie i Paryżu, od około 1904 r. tworząca wyłącznie grafiki w technikach metalowych (akwatinty i akwaforty), przede wszystkim ukazujące zabytki dawnej architektury polskiej. Każda jej rycina była odmiennym egzemplarzem. Stan dobry, oprawiona w starą ramę (31,5 x 32,0; na odwrocie stempel warszawskiego zakładu K. Kowalskiego).

(Patrz ilustracja)

337. Steller Paweł (1895-1974) – „Baca”. 1936 r. 400,-

Drzeworyt na bibułce; 27,4 x 20,4 (pl. 35,3 x 24,7)

Sygnowany ołówkiem: „P. Steller 1936”. Jedna z najbardziej znanych prac Pawła Stellera, grafika, malarza i pedagoga, wykształconego we Lwowie, Pradze i Warszawie, ucznia i kontynuatora stylu stworzonego przez Władysława Skoczylasa. Uznawany za jednego z głównych przedstawicieli śląskiego środowiska artystycznego, w swoich dziełach często ukazywał krajobrazy oraz typy ludzkie ze Śląska oraz Beskidów. Stan dobry.

339. K. Żwan. Karczma polska. 1818 (amatorska pracownia A. Chodkiewicza).

338. Waśkowski Waclaw (1904-1975) – Świerkowy bór. 1935 r. 400,-

Mezzotinta; 13,0 x 17,5 (pl. 17,5 x 25,0)

Sygnowana ołówkiem: „W. Waśkowski 1935” (zatarłe). Waclaw Waśkowski, grafik i malarz pochodzenia ukraińskiego, wykształcony na warszawskiej Akademii (asystent St. Ostoi Chrostowskiego), następnie związany ze Szkołą Przemysłu Drzewnego w Zakopanem oraz z macierzystą uczelnią. Tworzył w różnych technikach graficznych (drzeworyty, litografie, techniki metalowe). Stan dobry.

– Inkunabuł litografii polskiej –

339. Żwan Kazimierz (1792-1858) – Karczma polska. 1818 r. 600,-

Litografia na tincie; 17,5 x 22,3 (pl. 20,5 x 22,4)

Sygnowana poniżej kompozycji: „Dessiné d'après nature et lithographié par L. C. Żwan 1818”. Pełne ruchu i trafnej obserwacji obyczajowej przedstawienie zabawy w wiejskiej karczmie, z przygrywającą żydowską kapelą (cymbalistą i wiolonczelistą). Bardzo wczesna litografia Kazimierza Żwana, domniemanego wnuka króla Stanisława Augusta Poniatowskiego (syna Konstancji Cichockiej, wnuka Magdaleny z Lubomirskich Sapieżyny). Od 1809 r. do upadku powstania listopadowego Żwan służył w wojsku, z tego też okresu pochodzą pierwsze jego prace – były to rysunkowe kopie obrazów starych mistrzów (m.in. z kolekcji Radziwiłłów w Królikarni). Po 1831 r. artysta osiadł w Warszawie, malował głównie sceny rodzajowe i pejzaże, inspirowane XVII-wiecznym malarstwem holenderskim. Wg H. Władkiewicz oferowana litografia mogła zostać odbita w **amatorskiej pracowni Aleksandra Chodkiewicza w Warszawie**, posiadającej pierwszą prasę litograficzną w Królestwie Polskim. Równomierne zażółcenie papieru, drobne zabrudzenia i zagniecenia. **Bardzo rzadkie.**

(Patrz ilustracja)

341. J. Grabiński. Projekt okładki do powieści Jacka Londona „Biały kiel”. 1953.

POLSCY ILUSTRATORZY

- 340. Fangor Wojciech** (ur. 1922) – Zespół 8 ilustracji do powieści Janusza Meissnera „Wraki”. Ok. 1954 r. 4500,-

Rysunki (tusze, gwasz na papierze); śr. o wym. 22,0 x 16,0 (wklejone w papierowe passe-partout)
Zespół prac z najwcześniejszego, socrealistycznego okresu twórczości Wojciecha Fangora, jednego z najwyżej cenionych artystów współczesnych w Polsce. Malarz, grafik, plakacista, rzeźbiarz, autor projektów architektoniczno-urbanistycznych i scenografii, w latach 50. XX w. związany był z warszawską ASP, współtworzył polską szkołę plakatu. Następnie do 1999 r. mieszkał i tworzył zagranicą, głównie w Stanach Zjednoczonych (jest m.in. jedynym polskim artystą, który miał indywidualną wystawę w nowojorskim Muzeum Guggenheima). Oferowany zespół zawiera 8 rysunków Fangora (wklejonych w p-p z notatkami edytorskimi) do powieści J. Meissnera „Wraki”, opublikowanej w 1954 r., której akcja toczy się na polskim wybrzeżu w środowisku nurków penetrujących wraki okrętów zatopionych w czasie II wojny światowej. Dołączono także projekt karty tytułowej autorstwa Mieczysława Kowalczyka. Stan dobry.
(Patrz tablica XXVII)

- 341. Grabiński Janusz** (1929-1976) – Projekt okładki powieści Jacka Londona „Biały kiel”. Ok. 1953 r. 1200,-

Gwasz, tusz; 23,0 x 31,0 cm
Projekt okładki klasycznej powieści przygodowej dla młodzieży Jacka Londona (1876-1916), opublikowanej po raz pierwszy w 1906 r. Ilustracje i okładkę do polskiej edycji z 1953 r. przygotował Janusz Grabiński, wówczas jeszcze student ASP. Artysta ilustrował przede wszystkim książki dla dzieci i młodzieży, współpracując z czołowymi wydawnictwami polskimi i światowymi. Do jego najważniejszych dzieł należy Elementarz M. Falskiego, który doczekał się wielu wydań począwszy od 1974 r. Stan dobry.
(Patrz ilustracja)

- 342. Grabiański Janusz (1929-1976)** – Zespół 26 ilustracji do powieści Jamesa Oliviera Curwooda „Włóczęgi Północy”. Ok. 1954 r. 4000,-
 Rysunki (tusz, papier); 4 sztuki o wym. 18,0 x 24,0; pozostałe na kartach śr. o wym. 14,0 x 16,0 (naklejone na karton 18,0 x 24,0)
 Zespół ilustracji do jednej z najpopularniejszych powieści dla młodzieży amerykańskiego pisarza J. O. Curwooda „Włóczęgi Północy” (o wspólnych przygodach małego niedźwiadka i psa). Autorem ilustracji do wydania z 1954 r. był Janusz Grabiański, bardzo popularny grafik, autor wielu niezapomnianych ilustracji do książek dla dzieci i młodzieży. Prace, oddające klimat powieści, należą do wczesnego okresu jego twórczości, kiedy był jeszcze studentem ASP. Na kartach notatki edytorskie ołówkiem i długopisem, drobne zabrudzenia.
- 343. Grabiański Janusz (1929-1976)** – Żaglowiec. 1200,-
 Akwarela, gwasz, tusz; 25,5 x 15,5 (w świetle oprawy)
 Akwarela Janusza Grabiańskiego, jednego z najslynniejszych polskich ilustratorów. Stan dobry, oprawiona w ramę 54,0 x 39,0 cm.
(Patrz tablica XXVII)
- 344. Grabiański Janusz (1929-1976)** – Biwakujący żołnierze. 1200,-
 Akwarela, gwasz; 29,0 x 21,0 (w świetle p-p)
 Akwarela Janusza Grabiańskiego, jednego z najslynniejszych polskich ilustratorów. Stan dobry, oprawiona w ramę 52,0 x 37,0 cm.
(Patrz ilustracja)
- 345. Hiszpańska – Neumann Maria (1917-1980)** – Projekt okładki do powieści „Ziemia Elżbiety” Poli Gojawiczyńskiej. Po 1948 r. 450,-
 Gwasz, karton; 21,5 x 38,0 cm
 Projekt okładki powieści popularnej w okresie międzywojennym pisarki Poli Gojawiczyńskiej (napisaanej w 1934 r.), dotyczącej życia przedwojennego Śląska. Projekt przygotowany dla wydawnictwa „Wiedza i Życie” (powstałego w 1948 r.) przez Marię Hiszpańską – Neumann, graficzkę i malarkę, pochodzącą ze znanego warszawskiego rodu Hiszpańskich. Artystka tworzyła głównie drzeworyty, zajmowała się także grafiką książkową. Stan dobry, oprawiony w ramę 30,0 x 42,0 cm.
- 346. Miklaszewski Gwidon (1912-1999)** – „Przez dziurkę w kurtynie” (projekt okładki). Ok. 1957 r. 500,-
 Rysunek (tusz, akwarela, gwasz na papierze); 21,0 x 31,5 cm
 Projekt okładki do książki Zdzisława Gozdawy i Wacława Stępnia (ze wstępem Jerzego Jurandota), zawierającej teksty monologów, skęczy i piosenek znanej spółki kompozytorsko – autorskiej, wystawianych w powojennych kabaretach i teatrzykach. Książkę, wydaną w 1957 r., ilustrował Gwidon Miklaszewski, rysownik i ilustrator, znany zwłaszcza z wieloletniej współpracy z „Expressem Wieczornym” (cykl „Nasza Syrenka”). Stan dobry, zamontowany na planszy z kalką (z notatkami edytorskimi ołówkiem).
- 347. Młodożeniec Jan (1929-2000)** – Projekt obwoluty powieści Lucjana Fajera „Żołnierze Starówki”. Ok. 1957 r. 800,-
 Tusz, ołówek; 10,5 x 29,0 (rysunek zamontowany na planszy 21,0 x 28,5)
 Projekt obwoluty wspomnień (dziennika bojowego z okresu Powstania Warszawskiego) kapitana Lucjana Fajera (pseudonim „Ognisty”). Zaprojektował Jan Młodożeniec, wybitny malarz, grafik, jeden z czołowych przedstawicieli polskiej szkoły plakatu, wykształcony w warszawskiej ASP. Na kartonie liczne notatki edytorskie ołówkiem, na odwrocie stempel akceptacji do druku. Drobne zabrudzenia, poza tym stan dobry.
- 348. Młodożeniec Jan (1929-2000)** – Indianie w łodzi. Ok. 1962 r. 1500,-
 Tusz, akwarela; 41,0 x 28,5 (w świetle p-p)

344. J. Grabiński. Biwakujący żołnierze (akwarela).

348. J. Młodożeniec. Peri, syn Ararego (akwarela).

Ilustracja do powieści „Peri, syn Ararego, wodza plemienia Goitaca” José de Alencara, wydanej w 1962 r. Akcja powieści rozgrywała się w II połowie XVI w. na terenach obecnej Brazylii podczas portugalskich podbojów. Stan dobry, oprawiony w ramę 56,0 x 43,0 cm.

(Patrz ilustracja)

- 349. Młodożeniec Jan (1929-2000)** – Projekt okładki do powieści Tadeusza Konwickiego „Sennik współczesny”. Ok. 1963 r. 700,-

Gwasz, tusz; 21,0 x 39,4 cm

Projekt okładki do I wydania jednej z najważniejszych polskich powieści powojennych. Makietę okładki, z notatkami edytorskimi ołówkiem i długopisem, wewnątrz stempel akceptacji do druku oraz odręczna notatka: „autor zaakceptował”. Stan dobry.

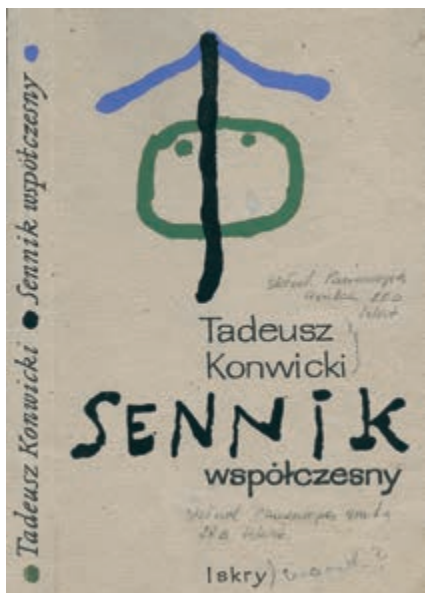
(Patrz ilustracja na stronie następnej)

- 350. Mrożek Sławomir (1930-2013)** – Zespół 20 ilustracji do rubryki satyrycznej „Postępowiec”. 1957-1958 r. 8000,-

Rysunki (tusze); 20 kart o wym. ok. 21,0 x 15,0 cm

Kolejny zespół rysunków (część pierwsza sprzedana na 39 aukcji Lamusa) do stałej rubryki satyrycznej „Postępowiec”, ukazującej się w tygodniku „Życie Literackie” w latach 1957 – 1958. Dzieło Sławomira Mrożka, jednego z najwybitniejszych współczesnych dramatopisarzy, który równolegle z twórczością pisarską zajmował się rysunkiem satyrycznym. Pierwsze jego znane prace pochodzą z ok. 1950 r., kiedy Mrożka wyróżniono w konkursie zorganizowanym przez „Szpilki” p.t. „Szukamy nowych współpracowników”. W latach 1957-1958, na fali odwilży popaździernikowej, pisarz prowadził stałą rubrykę satyryczną p.t. „Postępowiec” w „Życiu Literackim”, tygodniku literacko-społecznym ukazującym się w Krakowie. Rubryka ta miała formę ilustrowanej gazetki z różnymi działami, m.in. Z kraju; Ze świata; Ogłoszenia, itp. Krótkim, zabawnym tekstom towarzyszyły rysunki autora. 53 numery „Postępowca” ukazały się w formie książki w 1960 r. Niewielkie zabrudzenia kart, poza tym stan bardzo dobry. **Bardzo rzadkie.**

(Patrz ilustracja na stronie następnej)

349. J. Młodożeniec. Projekt okładki.

350. S. Mrozek. Zespół ilustracji. 1957-1958.

- 351. Skarżyński Jerzy (1924-2004)** – „Trzej Muszkieterowie” (projekt okładki). Ok. 1958 r. 1000,-

Akwarela, tusz; 23,0 x 35,0 (w świetle p-p)

Sygnowana monogramem: „J.S.”. Projekt okładki słynnej powieści Aleksandra Dumas „Trzej Muszkieterowie”, autorstwa Jerzego Skarżyńskiego, wybitnego scenografa teatralnego, malarza i ilustratora. Wraz z żoną pracowali dla najważniejszych polskich teatrów, m.in. Starego i Słowackiego w Krakowie, Ateneum i Dramatycznego w Warszawie oraz Jerzego Grotowskiego we Wrocławiu. Projektowali także scenografie i kostiumy dla wielu znaczących filmów, m.in. „Rękopisu znalezione w Saragossie”, „Lalki”, „Sanatorium pod Klepsydrą”. Drobne ślady zalania, poza tym stan dobry. Akwarela oprawiona w ramę 36,0 x 47,0 cm.

(Patrz tablica XXVI)

- 352. Stanny Janusz (1932-2014)** – Słowik (ilustracja do książki „Z bajki prawda się odkryła”). 1987 r. 1200,-

Technika własna; 40,5 x 29,0 cm

Ilustracja do bajki Ignacego Krasickiego, która znalazła się w opublikowanym w 1987 r. zbiorze „Z bajki prawda się odkryła”, zawierającym utwory klasyków bajkopisarstwa (obok Krasickiego Krytów i La Fontaine). Ilustracje przygotował Janusz Stanny, wybitny grafik, plakacista, rysownik i karykaturzysta, profesor ASP w Warszawie. Stan dobry.

(Patrz tablica XXVII)

- 353. Uniechowski Antoni (1903-1976)** – Ilustracja do książki Marka Twaina „Przygody Tomka Sawyer”. 1951 r. 900,-

Rysunek (tusze, papier); 26,0 x 21,2 cm

Sygnowany tuszem monogramem: „AU”. Ilustracja do klasycznej powieści dla młodzieży, wydanej w 1951 r. przez „Książkę i Wiedzę”, a następnie w 1955 r. przez „Iskry”, z ilustracjami Antoniego Uniechowskiego. Drobne zabrudzenia i uszkodzenia marginesu, karta zamontowana na planszy z notatkami edytorskimi.

(Patrz ilustracja)

353. A. Uniechowski. Tomek Sawyer. Ok. 1951.

355. J. Wilkoń. Czarny anioł. Ok. 1978.

- 354. Uniechowski Antoni (1903-1976) – „Nędznicy” (projekt okładki). Ok. 1954 r. 2400,-**

Tusz, papier; 40,0 x 60,0 (w świetle p-p)

Sygnowany monogramem: „AU”. Projekt obwoluty do I tomu słynnej powieści Wiktora Hugo „Nędznicy” (opublikowanej po raz pierwszy przez „Iskry” w 1954 r.). Drobne uszkodzenia, poza tym stan dobry. Oprawiona w ramę 66,0 x 85,0 cm.

(Patrz tablica XXVI)

- 355. Wilkoń Józef (ur. 1930) – Dwie ilustracje do powieści Mika Waltari „Czarny anioł” (sceny batalistyczne). 1978 r. 2000,-**

Tusz, farby, złocenia na folii; 18,2 x 10,8 (pl. 23,0 x 14,0) oraz 18,2 x 10,8 (pl. 23,0 x 14,0)

Dwie ilustracje do powieści historycznej fińskiego pisarza Mika Walteriego (1908-1979), opisującej upadek Konstantynopola w 1453 r. Ilustracje, namalowane na folii, są dziełem jednego z najwybitniejszych współczesnych ilustratorów Józefa Wilkonia. Wykształcony w krakowskiej ASP artysta, poza ilustracją zajmuje się scenografią oraz rzeźbą. Jego prace, cieszące się uznaniem także zagranicą, posiadają bardzo indywidualny, charakterystyczny styl. Jedną z prac naderwana (sklejona), poza tym stan dobry.

(Patrz ilustracja)

- 356. Wilkoń Józef (ur. 1930) – Dwie ilustracje do powieści Mika Waltari „Czarny anioł” (miasto Konstantynopol oraz wizerunek kobiety). 1978 r. 2000,-**

Tusz, farby, złocenia na folii; 18,8 x 11,2 (pl. 23,0 x 14,0) oraz 18,5 x 11,0 (pl. 23,0 x 14,0)

Dwie ilustracje do powieści historycznej fińskiego pisarza Mika Walteriego, opublikowanej w Polsce w 1978 r. Stan dobry.

(Patrz tablica XXVII)

358. Ekslibris Michała Kazimierza Radziwiłła.

359. Ekslibris Michała Hieronima Radziwiłła.

EKSLIBRISY

- 357. [Potoccy]** – Ekslibris Franciszka Potockiego. Francja, po 1824 r. 300,-
Miedzioryt; 10,7 x 7,4 cm
Bogato zdobiony herb Potockich – Pilawa z dewizą, powyżej napis: „Bibliothèque de S. Em. Le Comte François Potocki”. Na odwrocie stempel „CM.” Stan dobry.
(Patrz ilustracja)
- 358. [Radziwiłłowie]** – Ekslibrisy biblioteki Michała Kazimierza księcia Radziwiłła zwanego „Rybeńko” w Nieświeżu. Ryt. H. Leybowicz. 700,-
Miedzioryty; 6,2 x 4,5 oraz 2,0 x 2,8 (naklejone na kartę 16,5 x 90)
Ekslibris z herbem Radziwiłłów oraz mały ekslibris beznapisowy, naklejone na kartę rękopisu (na odwrocie tekst w języku polskim). Stan dobry.
(Patrz ilustracja)
- 359. [Radziwiłłowie]** – Ekslibris Michała Hieronima Radziwiłła. Ryt. J. M. Weis 1789 r. 700,-
Akwafora; 12,2 x 8,6 cm
Herb Radziwiłłów na tle paludamentu z koroną książęcą, poniżej napis: „Le Prince Michel Radziwiłł Castelan de Vilna”. Liczne drobne zabrudzenia, poza tym stan dobry.
Lit.: W. Wittyg, *Ex-librisy bibliotek polskich XVII i XVIII wieku*. Warszawa 1903, s. 157, il.
(Patrz ilustracja)
- 360. Jakubowski Wojciech** (ur. 1929) – Projekty ekslibrisów (zespół 10 rysunków). 800,-
Rysunki (ołówek na papierze); śr. o wym. 9-10 cm x 6-7 cm (pl. ok. 13 x 11 cm)

357. Ekslibris F. Potockiego. Po 1824.

361. Zespół ekslibrisów rosyjskich. XIX-XX w.

360. W. Jakubowski. Projekty ekslibrisów (zespół 10 rysunków).

Na jednym z rysunków sygnatura (monogram wiązany). Rysunkowe projekty ekslibrisów dla różnych osób, m.in. Zygfryda Gardzielewskiego (grafika i typografa toruńskiego) oraz Kornelii Lippóczy (żony tarnowskiego bibliofila i miłośnika ekslibrisów, węgierskiego pochodzenia). Autorem rysunków jest Wojciech Jakubowski, twórca i wielki propagator ekslibrisów. Początkowo związany z Toruniem, gdzie ukończył UMK, następnie zamieszkały w Gdyni, jest jednym z pomysłodawców Międzynarodowego Biennale Ekslibrisu w Malborku. Jego wielokrotnie nagradzane ekslibrisy (wykonywane w technice miedziorytu) znajdują się w zbiorach muzealnych całego świata. Stan dobry.

(Patrz ilustracja)

361. Zespół 44 ekslibrisów rosyjskich. XIX-XX w.

1200,-

Różne techniki (cynkografie, drzeworyty, staloryty, miedzioryty, druk artystyczny); różne wymiary (od ok. 2,5 x 6,0 do ok. 16,0 x 12,0)

Zbiór ekslibrisów rosyjskich, głównie z II połowy XIX w. i I połowy XX w., różnych autorów (ekslibrisy XX w. częściowo sygnowane ołówkiem). Wśród ekslibrisów XIX-wiecznych dużą grupę stanowią znaki księgozbiorów arystokratycznych, m.in. **cara Aleksandra II, Wielkiego Księcia Michała Mikołajewicza, Iwana Paskiewicza, rodziny Szeremietiewów (3 szt.), hrabiów Tołstojów**. Zbiór zawiera także znaki bibliotek instytucji (m.in. Rady Państwa Imperium Rosyjskiego, Ermitażu, różnych uczelni) oraz znanych postaci nauki i kultury (np. generała Fiodora Fiodorowicza Szuberta, topografa i podróżnika, Aleksandra Aleksandrowicza Połowcewa, twórcy prawa, Władimira Fedorowicza Ługnina, chemika, profesora Uniwersytetu Moskiewskiego). Wśród ekslibrisów XX w. największą grupę stanowią znaki powiązane z Rygą, zarówno osobami twórców (Udo Iwask Issako, księgarz i bibliofil fiński; Aleksiej Iljanowicz Jupatow; Wasilij Masjutin), jak i właścicieli (np. Towarzystwo Historii i Archeologii w Rydze). Jeden ze znaków należał do **Ottona Rogala Repetowskiego** (1849-1925), zoologa, archeologa, numizmatyka i kolekcjonera z Gdańska, w latach 1900-1924 kustosa Gabinetu Numizmatycznego w Ermitażu. Kilka ekslibrisów z kolekcji Justyna Sokulskiego (1872-1949), historyka i bibliofila, członka TMK w Krakowie. Do części znaków dołączone opisy w języku rosyjskim. Stan większości dobry, na kilku drobne zabrudzenia.
(Patrz ilustracja na stronie poprzedniej)